

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
ezimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Az emberi trágya a mezőgazdaságban. **Nikel és Fekete.** — **Gazdák gyűlése.** S+y. — **Teendők aszkórságban** levő barackfáink körül. **Tóth Tamás.** — **Felhívás az erdélyrészi t. gyümölcsstermelőkhez.** — **Egyveleg:** Áprilhavi meteorológiai észleletek. Szövetségi gyűlés. Talajjavítások 1880-ban. Assicurazioni generali. — **Vidéki gazd. tudósítás:** Szék. — **Üzleti heti szemle.** — **Piaczi árak.** — **Hirdetések.** —

Az emberi trágya a mezőgazdaságban.

(Folytatás.)

Ugyanennyi bécsi mázsa, illetőleg (az árpánál) pozsonyi mérő vehető katasztralis holdanként maximumnak. Hogy végre az emberi trágya után a gyomok nagyobb mennyiségben lépneek fel, mint más erőteljes trágya után, az nem áll. A burján szaporodását minden trágya előidézzi; de ez csak annak alkalmazása mellett szól, mert bőven nyújtja, nemcsak a művelés alatti, hanem a vad növényeknek is a táplálékot. A földben mindig van elég burjángyökér és némelyek magja évekig, sőt évtizedekig szunnyad a talajban, kivált ha mélyen van; de ha a trágya által bőven nyújtott tápanyagok csirázásra ingerlik, vagy ha a szántás vagy felásás által a felszín közelébe jő, a nap melege és a levegő hozzá férhet, sok évi nyugalomból felébredve kikél és a gyökerekből sarjadzó dudvakkal versenyre száll. Ezen azonban a talaj helyes művelése és a gyomlálás segít. De ezt nem szükséges oly értelmes mezőgazdának, mint Pista bácsi, bővebben is megmagyarázni; ámbar tudományos alapos-sággal, számokban kimutathatnám azt is, hogy a marhatrágyában még több oly ásványi anyag van, mely a dudvának kedvez; ellenben az embertrágyában több az olyan ásványi anyag, mely a haszonnövényeknek (répa, burgonya, gabnafajok stb.) szép fejlődését segíti elő. De vegytani analysisek száraz eredményeivel nem akarom untatni. —

Hiszen előbbi ellenvetéseim alaposságában magam is költelkedem — mondá őszintén az ellenvetéseiben kissé meglá-

gyult Pista bácsi — újra elővévén tajtékipapját s hozzá fogva annak megtöltéséhez; de hogy engem rá vőgy, hogy tisztességes gazda létemre a cigányok és a kolozsvári b... hordó srábok gyalázatos mesterségére adjam magamat, az nem fog neked sikerülni!

Gyula: Gyalázatos minden mesterség bátyám uram, a mig az irányadó körök annak tartják. Hát nem tartotta-e szégyennek a szabadságharc előtt a magyar nemesség kereskedői pályára adni magát? S ma alább áll-e ez a földművelésnél? Csak ezredéves előítéleteinket kell legyőznünk, a mi igaz: nem kicsiny dolog; de a tudomány és okosság segítségünkre van e küzdelemben.

Pista bácsi: De nem csupán előítélet az öcsém, hanem ösztön, mely szerént mindentől undorodunk, a mi tőlünk elválik. Azon általa felmagasztalt anyag sérti továbbá izlésünket, a szépnék és tisztaságnak velünk született szeretetét, sőt érkeinket is, ugyannyira, hogy az minden ismert anyagok közt a legalacsonyabb helyet foglalja el.

Gyula: Bizonyos mértékig igazat adok bátyám uramnak; de engedje meg viszont nekem azt, hogy ezen felfogásban igen nagy adag elfogultság és előítélet van, a mit legyőzni az okszerűség, a bölcsesség parancsol. A mi ezen felül fenn marad, t. i. a kellemetlen szag; erre én azt mondom, hogy a marha ganéjnak sincs valami narancs, vagy vanília illatja s azt mégis számba sem vesszük. És miután alább oly eljárást fogok megismertetni, a mely az emberi trágya szagát annyira elvenni képes, hogy annak kezelése egy cseppel sem lesz kellemetlenebb a marhatrágyánál: uram bátyám legfőbb ellenvetése is egészen az ösztön, előítélet és elfogultság legyőzésének nehézségére fog leapadni, eltörpülni. S látja uram bátyám, ebben a tekintetben a híres chinaiak és japániai rendkívül megszegyenitnek minket! Nekik is van ösztönük, izlésük, érzékük a szép iránt, hiszen az európai ipar néme-ly ágában mintául vette fel az ő gyártmányaikat és társadal-

mi tekintetben a mivelt osztály igen finom modoru és sok részben finnyásabb mint mi! De annyira át van hatva China társadalmának minden rétege attól, hogy az emberi trágya alkalmazásától függ létele, miszerint nemcsak ez iránti ellenszenvét tudta legyőzni; hanem az emberi ürülék nagy jelentősége miatt mintegy a tisztelet polczára emelte. Mert a házi gazda a legnagyobb tisztességnek tartja, ha nála ebédelt vendége köszönet fejében kinyilvánítja kirakodási szándékát. Az előkelőbbeknél mindjárt két szolga kíséri a tisztán tartott gödörhez, hol tiszteletének párolgó bizonyítéka, mint valami értékes dolog, üvegharanggal fedetik be.

Pista bácsi (nevetve): No az valóban chinainak való czeremónia! Csak tartsák meg maguknak!

Gyula: A czeremóniát elhagyhatjuk, hanem a lényegét ültessük át szokásaink közé Pista bácsi! Remélem ebben velem egyet fog érteni, ha az emberi trágya előkészítésének és felhasználásának oly módját fogom megismertetni, a mely a legbecsületesebb magyar embernek sem válik szégyenére; a mely nem kellemetlenebb és semmivel sem ütközik inkább a szép iránti érzékünkbe, mint az istállótrágyával való bánás, sőt ha áldozatba kerül is előbbinek alkalmazása eleinte, ha önmagát is kell legyőzni az embernek, ezt nem csak saját javáért, hazafiságból, — nemzete és faja fenntartásáért, mint minden becsületes magyar ember előtti legnagyobb és legnemesebb czélért kell megtenni! Ha vért és vagyont tud a magyar áldozni nemzete és hazájáért, áldozza fel előitéleteit is! Ez még nemesebb tett amannál!

Pista bácsi: No hát Isten neki Gyula öcsém! Tartsd meg az ígért előadást az emberi trágya kezelése és alkalmazásáról! Szólanul foglak végighallgatni.

Ezzel Gyula megismertette azt, a mint következik.

C. Az árnyékszék trágyának felhasználása előtti kezelése.

Árnyékszékeink rendszeren úgy vannak berendezve, hogy az emberi ürülék (a szilárd ép úgy, mint a vizelet) földbe ássott gödörbe, vagy a jobbaknál kifalazott pöczébe hull, honnét azután hosszabb ideig kellemetlen és egészségtelen kigőzögésével alkalmatlankodik, míg végre időnként eltakarítatik.

Ezen berendezés azon esetben sem jó, ha az ürülék nem akarjuk felhasználni és mégkevésbé, midőn annak felhasználását czélba vettük. Első esetben azért nem jó, mert a föld feleissza magát ezen anyagokkal és az ily gödrök vagy pöczék takarítása és tisztán tartása nehéz. A második esetben ehhez még azon hátrány is járul, hogy az ürülék hig részében feloldva lévő káli, phosphorsav s más növényi tápanyagok nagy része a földbe beszivárogván reánk nézve elvész.

Legmegfelelőbb és bármily szegényes házban is könnyen berendezhető azon eljárás, melyet először Gratz városa követett, melyet később Bécs is elfogadott s mely most általános elterjedésnek örvend, t. i. hogy a gödör- vagy pöczébe körülbelül egy félhectoliteres hordó állítatik be, melybe az ürülék, fölébe illesztett garaton át, vagy közvetlenül bele hull és

ott összegyűl. Ezen hordó, midőn már telő félben van, elvételük és egy üressel pótoltatik, míg az elsőnek kiürítése megtörténik.

Bármely árnyékszékét lehet erre berendezni, mert tulajdonképen nem kell egyébről, csak arról gondoskodni, hogy a gödörben vagy pöczében elhelyezett hordóhoz elég kényelmesen juthassunk és azt onnét kivesszük; a mi többféle módon történhetik, t. i. lépcsők, vagy valami felhuzó készülék segítségével. mit kiki magának saját viszonyai, nevezetesen pedig az árnyékszék fekvése szerint rendezhet be.

A hordó könnyebb kiemelése czéljából ellátjuk azt vasfogantyukkal, továbbá felállíthatjuk azt a gödörben vagy a pöczében, alacsony kerek állványra.

A gödörben, pöczében vagy hordóban meggyűlő ürülék időnként, vagy legalább kiszedetése alkalmával szagtalanítjuk. Ezen művelet végrehajtása által eltávolítjuk a lakásunk környékén különben elterjedő büzt, elvonjuk ezen anyagnak undorító benyomását a vele foglalkozótól és megmentjük ezen trágyának egy becses alkatrészét, mely különben nagyobb-részt a levegőbe szállna, t. i. az ammoniát, mely a növények légenyirtalmu alkatrészeinek fő forrása.

Az árnyékszéktrágya szagtalanítására legjobbnak bizonyultak eddig mind hatásuk, mind könnyű kezelésük és olcsóságuknál fogva a következő anyagok: száraz föld, faszénpor, tőzegpor, tőzegszénpor, tőzegebarna-szén- és kőszénhamu, (ez utóbbi földdel keverve) fűrészpör, gypsz, zöldgálicz (vasvitriól), chlor-magnesium, kélsav.

A föld és pedig bármilyen föld (csak nem homok) igen alkalmas e czélra, mert a hűgy elrohadásából származó szén-savas ammoniát és egyéb gázalaku vegyeket mohon vesz fel és azok elillanását gátolja.

Ezen alakban a föld által felvett ammoniák a növények táplálására legalkalmasabb. Szagtalanító képessége kitünő és már a régi népek előtt is ismeretes volt, sőt az állatok is természetes ösztönüknél fogva alkalmazzák ezt, így pl. a macska, mely ürülékét mindig földdel betakarja. Az erre alkalmazandó földnek azonban száraznak kell lennie s azért valamely víztől védett helyen kell azt tartani.

Alkalmazása abból áll, hogy azt naponként, vagy legalább időnként az árnyékszékbe szórjuk és a trágya kiszedetése alkalmával, a talán még nem igen hig tömeget, még egyszer földdel megszórva, jól összekeverjük. Ez uton ezen trágya kiszedetése és elszállítása igen könnyítettik. Tíz tagból álló háztartás számára 1 köbméter föld (vagyis 2 szekérre való rakodmány) egy évre elegendő.

Faszénpor, tőzegszénpor, tőzegpor vagy apraja, tőzegebarna-szén és kőszénhamu, fűrészpör továbbá kitünő szagtalanító szerek, melyek az ammoniát s egyéb gázokat felfogják s később a növényeknek átadják, a nélkül, hogy a növényéletre ártalmas befolyást gyakorolnának, sőt még a talajt gazdagítják és porhanyítják. Alkalmazásuk olyan, mint a földé. Faszénporból Strafford szerint elegendő a szagtalanítandó tömeg $\frac{1}{300}$ -ad része.

A f a h a m u azért nem alkalmas, mert igen sok maró (ätztend) meszet tartalmaz és minden ammoniát elűz. De azért ez értékes trágyaanyagot magunktól eldobni nem szabad; hanem kénsav által neutralizálni, vagyis elvenni égető hatását. Ez beáll akkor, mikor a keverék a kék lakmus papírt, mely minden gyógyszerárban kapható, vörösre fest. Ekkor nem hajtja el, hanem inkább megkötí az ammoniát. (Lásd alább.) Mindazáltal célszerűbb a hamut a trágyadombra vagy a mezőre hordani ki közvetlenül. Hasonlóan működik a közönséges (szén-savas) mész, mely szintén sok ammoniát és más kellemetlen szagú gázt fejleszt a trágyából s azért e célra alkalmatlan.

A g y p s z (kénsavas mész), zöld gálicz (vasvitriol, kénsavas vas oxid), kénsav és chlormagnesium további jeles szagtalanító és az ammoniát felfogó szerek, melyek magokban véve is növény tápanyagok.

A g y p s z az ammoniával érintkezve, ad kénsavas ammoniát és szén-savas meszet. Ha a gypsz vagy alabástrom porrá törve és hígított kénsavval meglocsolva időnként istállóinkban elhintetik, úgy ezek teljesen szagtalanítanak és az összes ammonia földünk számára megmarad. Hasonló történetik a zöldgáliczsal és a többi felsorolt anyagokkal.

A gypszet porrá törve szórjuk időnként az árnyékszékbe és szükségelünk belőle körülbelül 25 kilogrammot évenként egy árnyékszék számára. Egy metermáza (100 klgmm) gypsz ára átlag a vasuti szállítással együtt 2—3 frt s így az évi költség 50—75 kr.*) De ennél még kevesebbe, majd semmi egyébbe egy kis munkánál kerül az alabástrom ott, ahol mindenki által megvetve a földön hever. Erdély számos vidékén van ily fel nem használt kincs.**)

A zöld-gáliczot meleg vízben kell felolvasztani, (minden liter vízre 15 dekagramm zöld-gáliczot számítva) s ezen oldatot a trágya kiszedésekor a tömegre önteni s az egészet jól átkeverni, minek folytán az egészen megfeketedik. Hat hectoliter (10 akó) árnyékszék trágyára 3 kilogramm zöld-gáliczot számítanak. Egy kilogramm zöld-gálicz ára 11 kr és így a szagtalanítási költség a fennebbi tömeg után csak 33 kr.

(Folytatása köv.)

*) A Bányászati és kohászati lapok 1880-ik évi 21. számában (novemb. 15.) következő hirdetés áll: „Az Óhegyi kincstári kohónál évenként 6—8000 metermáza jöminőségű és a tett kísérletek eredménye szerint művakolatra kiválóan alkalmas gypsz termeltetik, mely Besztercze-Bányán a vasúthoz szállítva és hordóba csomagolva metermázsanként 1 frt 50 krajczárjával kapható; az ez iránti megrendelések közvetlenül a m. kir. kohóhivatalba Óhegyen, Besztercze-Bánya mellett intézendők.

M. kir. bányáigazgatóság Selmeczen, 1880. október 28.

**) Gypsz telepek előfordulnak Erdélyben Zsibónál egy 3 mrtföldnyi vonalon, mely északkeletről délnyugotfelé tart, itt-ott megszakadva. Evvel egy vonalban, délnyugotfelé, Mező-Szent-Györgytől észak-nyugotra egy kis telep. Bánffy-Hunyad és Gyalu közt, Kis-Kapus, Jegenyó, Egeres és Győr-Vásárhely közelében. Tordán (a felső akna utjánál kiemelkedik), Szinden (Torda közelében). Egy hatalmas telep Vajda-Hunyadtól keletre, Hossdát falu mellett stb.

Gazdák gyűlése.

A kolozsvári mezei gazdák nagy gyűlése május hó 1-én tartatott meg a torna-vivóda nagy termében. A gyűlés tárgya a határrendezés ügye volt, mely már évek óta foglalkoztatja gazdáinkat s így nem csoda, a nagy érdeklődés, mely a gazdák tömeges megjelenésében nyilvánult. Az 1857-ik évben életbe léptetett szabad gazdálkodás folytán minden vetésrend felbomlott s mindenki saját tetszése és tehetsége szerint használta földjét. Minthogy pedig gazdáinknál hiányzottak a szabad gazdálkodásnál előtérbe lépő termelési tényezők, a mihez járultak még az utóbbi évek kedvezőtlen viszonyai is, a mezei gazda állapota már csaknem elviselhetlenné lett. E bajokon segitendő, két javaslat készült. Egyik a volt polgármester Simon Elek, másik a gazdák által kiküldött 18 tagú bizottság munkálata. A nagy gyűlés az utóbbit fogadta el a részletes tárgyalás alapjául.

E javaslat — mely csak kevésben tért el a másiktól — 11 fejezetre oszlik. Az első az általános határozatokat foglalja magában s kimondja, hogy a tulajdonjog jogos gyakorlata és hasznélvezete épségben tartása mellett szabályozza — a választott határ bizottság által — a határ ügyeire vonatkozó gazdasági és mezei rendőri teendőket.

A második fejezet a földbirtokosok választmányáról szól, mely áll a mezei rendőrfőnökből mint elnökből, ennek segéde mint jegyzőből és a gazdák által saját körükből választott 18 tagból. E bizottság fele minden évben kilép és új választás történik. A bizottság választásánál szavazattal bír és választható minden nagykorú birtokos, a következő arányban: 1-től—3 holdig egy szavazat, 12 h. két szavazat, 30 h. három, 45 h. négy, 60 h. öt, 80 h. hat, 100 h. hét szavazat s ezen felül minden 100 hold egy szavazatra jogosít. A bizottság tagjai egyenlő szavazati joggal bírnak a választmány ülésén. Határozata ellen 6 nap alatt a városi tanácshoz lehet felebebezni s addig az végre nem hajtható.

A 3-ik fejezet a bizottság hatáskörét szabályozza, mely a szőlők, erdők és nádasok kivételével kiterjed a községi és a magán földbirtokok mindazon határügyeire, melyek a tulajdon jogok gyakorlatát és hasznélvezetét nem érintik. A határ bizottság, mint a mezei rendőrfőnökség kiegészítő része, bírósági jogot gyakorol a határt illető kihágásos ügyekben; szemlét, becsüt végez. A határ bizottság közvetíti a szalmás gabona csépettetése körül előforduló teendőket. Szerződik a géptulajdonosokkal, eszközlí a tűzbiztosítást, felügyelteti az összehordott terményeket stb. Felügyeletet gyakorol a városi közgulyák felett s azt legalább minden két hétben tagjai által megvizsgáltatja. Intézkedik mindazon ügyekben, melyek a szarvasmarha tenyésztés érdekében szükségesek.

A 4-ik fejezet a pásztorok beállításáról szól. Ezeket a bizottság fogadja fel és bocsátja el s fegyelmi ügyeiket tárgyalja.

A pásztorbérekét birtokaránylag kirózza s felhajtásukról gondoskodik.

Az 5-ik fejezet a határkijelöléssel foglalkozik s kimondja,

hogy minden föld állandó határjelekkel látandó el. Az elavult vagy hiányos határjelek kiigazítása a szomszédirtokostól, a mennyiben ez őt illeti, követelhető. Határsértéseknél a bizottság első fokulag határoz s a fellebezésre hozott határozat közigazgatási végrehajtását is a bizottság foganatosítja.

A 6-ik fejezet a birtoktestek körülkerítéséről szól, elrendelvé, hogy új kerítések állításánál, ha azok: kő, deszka vagy sövényből készülnek, a szomszédtól távolság a magasság fele, élő sövény kerteléseknél pedig 1 meter legyen.

A 7-ik fejezet a pártvédelemről, a 8-ik pedig a mezei utakról szól. Ez utóbbi fejezet azért birt különös fontossággal, mivel tudvalevőleg a város határán néhány százra megy azon párcellák száma, melyekhez semmiféle ut nem vezet. Ez által a birtokos el van zárva saját földjétől s minden munka alkalmával több birtokos kegyét kell megnyerni és megfizetni, hogy birtokára juthasson. Ily körülmények között, hogy miként folytatható a gazdaság, könnyen elképzelhető.

E fejezet e hiányokon kíván segíteni s óhajtjuk, hogy a határbizottság e nagy feladattal sikerrel küzdhessen meg. Ez azonban csak úgy lesz elérhető, ha a városi tanács e törekvést eréllyel gyámolítja s különösen ha több érdeklődést és buzgalmat fejt ki jövőre a mezei gazdasági ügyek iránt, mint a mennyit eddig tapasztalhattunk.

A gazdák gyűlése kimondotta ez alkalommal azt is, hogy az utak telegkönyvileg biztosítandók az elfoglalásoktól.

A 9-ik fejezet az ültetvényekre vonatkozik s megszabja, hogy magas törzsű gyümölcs és diszfák a föld határától csak 9, pujaább növények pedig 2 meternyi távolságra ültethetők.

A 10-ik fejezet a határbizottság tagjainak kiküldetéseik alkalmával járó napdíjakat szabja meg, az egyes határrészek távolsága szerint.

A 11-ik fejezet a szövetkezeti viszonyokat tárgyalja s kimondja, hogy ha több egymás melletti földék tulajdonosai földjük használatát illetőleg valamely közös célra egyesülnek, ez egyesületi viszony szerződésileg megállapítandó s a határbizottságnak bemutatandó s csak azon esetben lehet érvényes, ha ez a fentálló határrendbe ütközönek nem találja.

A fentiekben főbb vonalaiban ösmertetett határrendezési szabályokat a gazdák gyűlése lényegtelen módosításokkal elfogadta s végül kimondotta, hogy a befolyt bírságpénzek gazdasági célokra fordítandók.

S+y.

Teendők aszkórságban levő barackfáink körül.

Az 1879-ik év tele az őszi barackfákat annyira meg rongálta, hogy a rá következő nyarat, bár kihuzták is valamiképp, de csaknem mindannyi aszkórságba esett, sok ki is veszett már közülök. A még tengődők is várják a végpusztulást, a mi valószínűleg a nyáron bekövetkezend. A kiveszettek és kiveszésnek indultak törzsén vízajtások szoktak támadni, de az ilyenekből ép, egészséges fa nem lehet soha. A ki tehát azt akarja, hogy valamely kiveszett vagy ahoz közel álló heces magoncza megújhadjék, következő operációt kell rajta végrehajtania.

Az ilyen fa tövéől körös-körül a földet egy ásó nyomra kiemeljük, hogy a kertész-fürésznek helye legyen. Most a földszintétől körülbelül $\frac{1}{2}$ hüvelyk mélyen a törzsöt el fürészeljük, apró porhanyó földdel 1 hüvelyknyire feltöltjük, hogy a csonk ne maradjon csupaszon. Karót szurunk melléje, hogy a keletkező hajtásokat hozzá lehessen kötni. Első évben a hajtásokból nem vágunk le egyet sem, mert a bő nedv felfogására és a csonk beforradására ezek igen szükségesek. Következő évben kiválasztunk 3—4, jó helyen álló szép hajtást, a többit eltávolítjuk. A harmadik évben, mikorra már a vastag csonknak is be kellett hogy forradjon, a hajtások közül csak egyet hagyunk meg, a többit tőből levágjuk.

Tóth Tamás.

Felhívás az erdélyrészi t. gyümölcs-termelőkhez.

Az erdélyi gazd. egyesület igazgató választmánya elfogadván a „G y ü m ö l c s - b a z á r” létesítésére vonatkozó tervezetet, melyet a kertészeti szakosztály dolgozott ki, azt az alábbiakban teszi közzé s szives részvételre országreszünk minden t. gyümölcs-termelőjét ezennel tiszteletteljesen meghívja:

I.) A Gyümölcs-bazár kezelése az erdélyi gazdasági egyesület kertészeti szakosztályának folytonos ellenőrzése mellett Tauffer Ferencz kolozsvári magkereskedésére van bízva.

II.) A gyümölcs-bazár célja:

1) a beküldött gyümölcsfajoknak — a mennyire lehetséges — névszerinti tudományos meghatározása és megjelölése,

2) bizonyos vidékekre az ott előnyösnek ígérkező fajoknak tömeges szaporításra való ajánlása,

3) az eladó gyümölcskészletre nézve új és előnyös piacok, kereskedelmi összeköttetések megnyitása, megszerzése.

III.) A Gyümölcs-bazár a jelen idényben 1881. június 1-én nyílik meg Tauffer Ferencz bel-középutczai magkereskedésében és 1882. január 31-éig fog nyitva állani.

VI.) A Gyümölcs-bazár minden friss gyümölcsöt befogad, úgy mint epret, málnát, veres szőlőt, köszmétét (egrest), dinnyét, meggyet, szilvát, kajszin és őszi barackot, áfonyát és lasponyát, almát, körtét, diót, mogyorót és szőlőt.

V.) Minden küldemény költségmentesen a Gyümölcs-bazárnak, Kolozsvárt Tauffer Ferencznel czim alatt lesz a helyszínére szállítandó; — költséggel terhelt küldemények nem fogadtatnak el.

VI.) A mennyiségre nézve szolgáljon tájékozással, hogy eper, málna, veres szőlő, köszméte, cseresznye, meggy, áfonya, lasponya, dió és mogyoróból egy tányérra való; szilva, barack, alma és körtéből 6—7 darab, szőlőből 2—3 fűrt, dinnyéből 1 darab lesz beküldendő.

VII.) Minden gyümölcsfaj a maga nevével, vagy ha az ismeretlen lenne, számmal ellátva lesz beküldendő; néhány ugyan így jelelt példány pedig a termelő által visszatartandó.

VIII.) A küldemény tartalmazza vegyesen a legszebb, a

közepes, valamint a kis példányokat, hogy ennek folytán az illető faj mikénti fejlődéséről biztos ítéletet lehessen mondani.

IX.) Minden beküldött gyümölcsfajról a kertészeti szakosztály bírálati jegyzőkönyvet vesz fel, mely annak névszerinti meghatározását, izlelését, osztályozását és minősítését tartalmazza. E jegyzőkönyv másolata az illető beküldővel hivatalból lesz közölve.

X.) Azon termelők, kik az illető gyümölcsfajból eladó készlettel rendelkeznek, küldeményük mellett az eladó mennyiséget, annak ür- vagy súlymérték, esetleg darabszerinti árát, valamint az átvétel helyét pontosan tudatni felkéretnek.

XI.) A jelentkező vevők kívánatra egyenesen a termelőhöz utasítanak; különben a kereskedelmi közvetítésre a Tauffer Ferencz cég teljes készséggel ajánlkozik.

XII.) A Gyümölcs-bazár ügyében netán még kívánt bővebb felvilágosítást az erdélyi gazd. egyeslet titkári hivatalánál lehet nyerni.

Kolozsvárt, 1881. május 10-én.

Az erdélyi gazd. egyeslet nevében:

Szabó József,
egyleti alelnök.

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

EGYVELEG.

— Aprilhavi meteorologiai észleletek. A kolos-monostori állomás észleleteiből közöljük az aprilhavi összevont adatokat u. m. légnyomás (tengerszintre redukálva) középátlaga 752.2, legmagasabb april 14-én 767.5, legkisebb april 20-án 746.9; középhőmérséklet C° 7.8, legmagasabb april 6-án + 17.0°, legkisebb april 14-én — 1.4°. A pára-nyomás átlaga 6.0 mm., a légnedvesség százalékának átlaga 76.9. A napontai 3-szori észlelésnél előfordult szélcsend 56-szor, szél 34-szer, részletesen északi szél 1, északkeleti 5, keleti 1, délkeleti 1, déli 0, délnyugati 0, nyugati 7 és északnyugati 19-szer. A csapadékos (esős) napok száma tett 18-at, összesen 76.6 millimeter esett, legtöbb april 9-én azaz 16.5 millimeter. — A budapesti központi időjelző állomás időjósatai közül, melyek az erdélyi gazd. egyeslet bel-monostorutca irodáján vannak kifüggesztve, april hóban egészen teljesült 75%, részben teljesült 15% és nem teljesült 10%.

— Szövetségi gyűlés. A szövetségbe lépett hazai gazd. egyesletek országos közgyűlése majus 5-én és 6-án folyt le, a vidéki egyesletek által gyéren látogatva, Budapesten a köztelken. Első nap igen érdekes és tanúságos vita után kimondták határozatilag, hogy „A földbirtokok korlátlan szétdarabolását megakadályozó törvény alkotása szükséges. A kérdés részleteinek további tárgyalása és megfelelő javaslat készítése az orsz. magyar gazd. egyesület szövetségi szakosztályára bízatik.” — Második nap, a midőn az erdélyi gazd. egyeslet képviselője elnök Tisza László is több ízben felszólalt, szintén alapos vita után a következő határozatot hozta a gyűlés: „A nagy és közép birtokos osztály jelzálogi hitelgényeinek kielégí-

tése hazánkban jelenleg már a földbirtok természetének megfelelő alapon van szervezve, de nem létezik kellő alapokra fektetett szervezése a kisbirtokos mindennemű hitelének, valamint a középbirtokos személyes hitelének, a bérlő hitelgényeiről pedig egyáltalán nincs gondoskodva. A kisbirtok hitelgényeinek kielégítésénél főszólyt a személyes hitel szervezésére kell fektetni, szükséges azonban arról is gondoskodni, hogy a kisbirtokosokra nézve a hosszabb lejáratu törlesztéssel egybekapcsolt kölcsönök is hozzá férhetőkké tétessenek. Hasonlókép gondoskodni kell a középbirtokos és a bérlő személyes hitelgényeinek kielégítéséről. E tekintetben főszóly helyezendő egyrészt a takarékpénztári intézmény megfelelő reformjára, másrészt egyenesen a mezőgazdák különböző osztályainak személyes hiteléről gondoskodni hivatott hitelintézetekre. Az ily intézetek legyenek helyi jellegűek és bár az önségély alapjára fektetendők, azok létesítésénél állami és hatósági támogatástól teljesen eltekinteni nem lehet. Végre szükséges az uzsora hatályos megfékezésére törvény által intézkedni. Ily irányban részletes javaslat kidolgozásával az orsz. magyar gazd. egyesület szövetségi szakosztálya bízatik meg.” —

— A talajjavítások terén 1880-ban a kulturmérnökség által tett intézkedésekről terjedelmes jelentést bocsátott ki a földmívelési ministerium, melyből a bennünket közelebbről érdeklő adatok itt következnek: 1) Befejezett munkálatok: a kolos-monostori gazd. tanintézetnél 16 hold öntözése, került holdanként 25 frtba; Vécsen Báró Kemény Kálmánnál 100 hold lecsapolása, került holdanként 2 frtba, végre Bethlenben Gróf Bethlen Andrásnál 400 hold lecsapolása, mely holdanként 2½ frtba került. 2) Megkezdett és folytatott munkálatok: Balázstelkén Gerendi Istvánnál 35 hold lecsapolása, holdanként 10 frt költséggel. 3) Részletes terv készült: Zeykfalvára, Zeyk Józsefnek 35 hold lecsapolására és öntözésére, Mező-Szengyelen, Gróf Teleki Domokosnak 200 hold s a fogarasi ménes birtoknak 250 holdnak lecsapolására. 4) Helyszíni szemle tartatott: Sárpatokon Gróf Teleki Domokosnál, hol 300 hold alagsövezése van tervbe véve; mindezen munkákat tervezte és végezte Bárcza Károly kulturmérnök. 5) A folyó 1881. évre maradt: Benczenéz, Vajdej és Romoszi hunyadmegyei községekben 4000 holdnyi moesár lecsapolása, Nagy-Debredén és Széken Báró Bornemisza Károly 100 holdas öntözése s lecsapolás; végre Felörben Betegh Imre 40 holdas lecsapolása. Az 5 alagsö-sajtó közül egy Sárpatokon Gróf Teleki Domokosnál dolgozott és a folyó évben a kolos-monostori gazd. tanintézetnél lesz elhelyezve. — Örömmel látjuk, hogy a talajjavítás ügye nálunk is, lassan bár, de biztosan hódít tért és melegen ajánljuk felkarolását mindazoknak, kiknél a föld értéke azt megengedi. —

— Az Assicurazioni Generali 49-ik évi mérlege lapunk mai hirdelési rovatában található. Eszerint 1880. évben a díjbevétel 10.595,506 frt 76 krra rugott készpénzben, a tüzkár-osztály díjkötvény tárczája 1.606,933 frt 61 krral emelkedett s most 13.676,187 frt 60 kr. Az 1880-ik évben e biztosító társulat 8.004,562 frt 73 krt fizetett ki a károkért, ebből Magyarországra 1.785,209 frt 36 kr esik. A társulat által

kezelt tőkék jövedelme a múlt évhez képest 128,451 frt 98 krral emelkedett 994,942 frt 92 krra, az értékpapírok árfolyamának hullámzása miatt alkotott tartalék emelkedett 211,187 frt 71 krral 500,046 frt 3 krra. A múlt évben kibocsátott 1000 drb. új kötvény által a társulat alaptőkéje 1.050,000 frt-ra emelkedett, az ezen részvényekre befizetett agio 1.009,340 frt egészen a tartalékalap javára iratott. Az élet-biztosító osztály tárczája 62.109,045 frt 67 kr tőke és 166,724 frt 45 kr rente, ez osztály tartalékalapja 15.449,019 frt 78 kr. A társulat a 315 frttal befizetett részvényekre ez évben 180 frank osztalékot ad aranyban. Az igazgatótanácsba ez évben beválasztatták Hegedűs Sándort is.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Szék, 1881. april 30.

A decemberrel beköszöntött tél márczius első napjaiban véget ért; tartama alatt enyhe időjárás volt. Márczius elejétől kezdve csaknem szünet nélkül esik az eső, mi a tavaszi munkákban nagyon gátolt s gától elannyira, hogy aligha nem marad sok szántóföld bevetetlen. Az őszi vetések és gyümölcsfák nagyon jól teleltek s bő termést ígérnek, hacsak ez utóbbiakat az idő felálltal bekövetkezhető dérmeg nem rongja. Rétek és legelők érzik a meleg idő hiányát. Házi állataink egészségesek, áruk magas, szaporodásuk kielégítő. A gabona ára közepes.

Kiss Sándor.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. aprillis 30-tól majus 7-éig.

Buza gyenge üzlet, forgalom 25,000 metermázsa, ár 10 frt 75 kr.

Rozs jó üzlet, forgalom 2500 metermázsa, ár 10-85 frt.

Árpa rendes üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7 frt, seres árpa 10.20 frt.

Zab jó üzlet, forgalom 5000 metermázsa, ár 6.35 frt. Törökbuza jó üzlet, forgalom 15,000 metermázsa, ár 5.80 frt.

Gyapju. Gyárilag mosott gyapju mintegy 4000 kilogramm, kilogrammonként 2.05 frt—2.65 kron kelt el külföldre.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest majus 7. | Bécs majus 7.

Buza	12-15—13-75 frt	12-30—14-15 frt
Rozs	10-60—10-95 frt	10-95—11-85 frt
Árpa, takarmány	6-70—7-00 frt	6-50—7-25 frt
Árpa, szeszfőzésre	7-55—8-35 frt	8-80—9-50 frt
Árpa, seres	8-65—9-75 frt	9-90—10-60 frt
Zab	6-35—6-65 frt	6-90—7-30 frt
Törökbuza	5-80—5-90 frt	6-40—6-30 frt

Budapesti marhavásár majus 5-ikén. Összes felhajtás 1766 drb. nagy és 867 drb. apró marha. Ebből eladatott 32 drb. bika, 952 db. ökör, 478 db. vágó tehén, 115 db. fejőstehén, 82 db. bival, 724 darab borju, 153 darab bárány. Árak: bika darabonként 76—159 frt, ökör páronként 180—339 frt, vágó tehén páronként 142—268 frt, fejős tehén darabonként 80—174 frt, bival páronként 174—230 frt, borju darabonként 10—34 frt, bárány páronként 4½—6 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 47—51 frt, tehénhús 45½—48 frt, borjuhús 54—70 frt, bivalhus 42½—46 frt.

Bécsi marhavásár majus 2-ikán. Összes felhajtás 4207 drb és pedig 2304 drb. magyar, 1090 drb. lengyel 813 drb. német fajta, melyből 4088 drb. ökör, 63 drb. tehén, 43 drb. bika és 13 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 42—60 frt, lengyel 45—53 frt, német 49—60-50 frt, tehén 50—58 frt, bika 47—50 frt, bival 46—50 frt. Lábán darabonként 70—245 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár majus 6-án. (Az első magyar sertésbiztosító és kölcsönelőező részvénytársaság jelentése.) Egyenlő szükséglet és élénkebb vételkedv mellett az üzlet árváltozás nélkül kellemesebb hangulatban, mint múlt hétben, folyt le.

Jegyzett árak: magyar válogatott 220—260 klg. 57—58 kr., 180—220 klg. 55—56 kr., öreg 300 klg. tuli 54—55 kr., vidéki sertés 53—54 kr., bánáti és szirmiai 54—54½ kr. Transitóban: szerb 50—53½ kr., román 52—54 kr., tüksés 51 kr. kilogrammonként, fogyasztásul szerb 52 kr., román 55 kr.

Takarmány árak: bánáti tengeri 5.90—5.95 frt, román 6—6.05 frt, árpa 6.90 frt. Helybeli állomány: április 29-én maradt: 80,137 darab; hozzá hajtattott: alvidékről kövér 2892 drb., sovány 735 drb., Szerbiából 1853 drb., Romániából 1283 drb., magyar államvasuttal 1371 drb., a budai vámoknál 148 drb., együtt 10,282 drb., összesen 90,419 drb. Elhajtattott: Felvidékre 389 drb., Bécsbe (m. h. 345 drb.) 3175 drb., Csehországba 1076 drb., Bodenbachon át 2299 drb., Ruttkán át 1153 drb., Délnémetthonba stb. 68 drb., Budapesti fogyasztás 2315 drb., Kültelki fogyasztás 80 drb., Magy. államvasuttal 90 drb., együtt 10,645 drb., marad állomány 79,774 drb. A részvény szállásokban 16,601 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transitó szállásokban maradt ápril 29-éről 10,620 drb., felhajtott: szerbiai 2853 drb., romániai 1283 drb., együtt 4136 drb., összesen 14,756 drb., elhajtattott 4797 drb., marad állomány 9959 drb. és pedig 4970 drb. szerbiai és 5889 drb. romániai. Az egészségi vizsgálatnál eddig 1559 drb. a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Disznózsír rendes forgalom. kész áru hordóval együtt 74—74¼ frt és május-junius havi kötésben hordó nélkül 71½—72 frt.

Szalonna szilárd üzlet, vidéki szalonna 63½—64 frt, városi áru 67—68 frt, füstölt szalonna 72—73 frt.

Bécsi sertésvásár majus 3-án. Összes felhajtás 3589 drb. és pedig 943 drb. nehéz, 1307 drb. középnéhez és 1339 drb. süldő; melyből 2042 drb. magyar, 1339 drb. orosz-lengyel, 224 drb. szerb és 84 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 51—53 frt, középnéhez 45—49 frt, süldő 36—45 frt, szalonna és zsír 62—64 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Cs. kir. szabadalm. általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) Triestben.

Negyvenkilenczedik számadás az 1880-ik évre.

(Lásd a 151-ik oldalon.)

Bővebb zár- valamint kár-kimutatásokkal kívánatra az alólírt kolozsvári főügynökség szolgál. Ugyanitt adnak légnagyobb készséggel felvilágosításokat a biztosítások tűz- és jégkárok valamint életbiztosítások ellen, melyek a legkedvezőbb feltételek mellett el is fogadtatnak. **Boér Sándor.**

Cs. kir. szabadalm. általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) Triestben.

Negyvenkilencedik számadás az 1880-ik évre.

1. Tűzbiztosítási ágazat.		forint	kr	forint	kr
Díjtartalék-átvitel az 1879. dec. hó 31-én folyó biztosítások után					
1880-ban kötött biztosítások után befolyt díjak a vissztörlesztés levonásával					
Esonlóan a korábbi években kötött biztosításokért					
Levonva: a vissztörlesztett és hátralévő díjakat					
2660722.43					
287140.75					
Az év folytán bevettett					
Visszbiztosítási díjak					
Levonva: az 1880. dec. 31-én folyó biztosítások díjtartalékát					
Az év tiszta díjösszege					
Kártérítések az év folytán a visszbiztosítók részének levonásával					
Az 1880. dec. 31-én függő károk tartaléka, a visszbizt. részének lev.					
Leszámítva: az 1879. dec. 31-én még folyóvá tett kártartalékok					
Marad					
Provisió, adó és költség					
Nyeresség					

2. Tengeri- és szállítvány-biztosítási ágazat.		forint	kr	forint	kr
Díjtartalék-átvitel az 1879. dec. 31-én folyó biztosítások után					
1880-ban kötött biztosítások után befolyt díjak a vissztörlesztés levon.					
Visszbiztosítási díjak					
Levonva: az 1880. dec. 31-én folyó biztosítások díjtartalékát					
Az év tiszta díjösszege					
Levonva: az év folytán kifizetett kártérítéseket a visszbizt. részének lev.					
Az 1880. dec. 31-én függő károk tartaléka, a visszbizt. részének lev.					
Leszámítva: az 1879. dec. 31-én még folyóvá tett kártartalékok					
Marad					
Provisió, adó és költség					
Nyeresség					

3. Jéghár-biztosítási ágazat.		forint	kr	forint	kr
1880-ban kötött biztosítások után befolyt díjak a vissztörlesztés levonásával					
Levonva: a visszbiztosítási díjakat					
Marad					
Az év folytán kifizetett kártérítések, a visszbizt. részének levonásával					
tartaléka az 1880. dec. 31-én leszámolásban lévő károknak					
Leszámítva: az 1879. dec. 31-én még folyóvá tett kártartalékok					
Marad					
Provisió, adó és költség					
Veszteség					

1. Életbiztosítások halál esetére.		forint	kr	forint	kr
1879-ről átvitt díjtartalék					
A díjtartaléknak 4 százalékos kamattal					
Díjak és illetékek					
819 haláleset kifizetése					
Az 1880. dec. 31-én még függő károk tartaléka					
Leszámítva az 1879-ről kártartalékok					
Leszámítva: a visszbiztosítók részét					
Törlesztések a visszavásárlók ristornált 3,630,656 forint 50 kr. tőke és					
3462 forint 12 kr. évi járadék után					
Visszbiztosítási díjak 1,708,350 forint 12 kr. visszbiztosított összegre					
1881-re átvendő díjtartalék 50,088,083.44 biztosított tőke és 57,152.97					
járadék után 2,948 bárcára 9,494,312 forint 91 kr.					
Leszámítva: a visszbiztosítók részét 209,944 forint 10 kr.					
A biztosítottak nyereséményése az 1879-ki mérleg szerint					
Főössleg					

VAGYON.		forint	kr	forint	kr
1. A részvényesek biztosított adósszelei					
2. Ingatlan vagyont: a) Városi telkek					
b) Mezőgazdasági birtokok } tehermentes					
3. Mezőgazdasági az 1880. december 31-én még el nem adott termékek az intézet birtokából					
4. Főössleg életbiztosítási könyvek					
Aktív életjáradékok és jelzálog által biztosított, a biztosítottak halálakor bevéendő tőkek vételára					
5. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőkek az osztrák-magyar államban, zálogoztatást illetők kizárásával (amtszab. I. rész e betű)					
6. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőkek osztrákországi Olaszországban a jelzálogoztatást kizárásával					
7. Biztosított kölcsönök letétlenyezett állami- és más egyéb érték-papirok					
8. Értékpapírok, kereskedelmi- és ipar-részvények, jegyzék szerint (A melléklet)					
9. Váltók a tárcában					
10. Előlegek a jelzálog-osztály részére					
11. Különböző bankok és hitelintézeteknél folyó számlában letétomnyezett pénzek					
12. Pénzkészlet a társulat triesti és velencei igazgatósági penztárcáiban					
13. Ugyanaz a fők pénztárcáiban					
14. Maradvány visszbiztosítók számláiból					
15. Maradvány az intézet főkönyveinek számláiból					
16. Megkötött idejű életbiztosítási díjlesztetek					
17. Adósság-közlöny címek alatt					
18. Biztosított és vaspénztárak az intézet összes irodáiban, cégtáblák, papír és nyomtatványok a kártárcákban					

a) Tőkék utáni jövedelem.		forint	kr	forint	kr
A tőkék kamattal és jövedelmével					
Levonva: Kamatt-átvitel az élet-biztosítás felosztandó nyereséménye után					
" " " a tontin-osztályok után					
" " " a hivatalnokok nyugdíj-pénztára után					
" " " a hivatalnokok ellátási-pénztára után					
" " " az életbiztosítások után B. leszámolás					
1) halálesetre					
2) megérési esetre és elhalasztott életjáradékokra					
3) feltétlen életjáradékokra					
Maradvány					

b) Nyereség- és Veszteség-számla.		forint	kr	forint	kr
Nyeresémény-átvitel 1879-ről					
Kétes követelések tartalékának átvitele					
Nyereség a tűzbiztosítási ágazatból					
" " a szállítvány-biztosítási ágazatból					
" " a tőkék jövedelméből					
Nyeresémény-számla különböző fekvésekből					
" " a B. mérlegből					
Veszteség a b-hajthatatlan különvételekből					
Kétes követelések tartaléka					
Veszteség a jéghár-biztosítási ágazatból					
Tartalék az aranyban fejezt osztlék számára					
Nyeresémény					
Levonva: A részv. részvényenkint járó 29.40 rend. oszt. 5000 részv. után					
Marad nyeresémény					

Ebből leszámítva az alapszabályok szerint:					
a) a nyereséményt-lek 10 százaléktól					
kevesebb az 1879-iki évről					
nyeresémény, B. számadás					
b) az igazgatóság alapszabályszerű 12 százalékos jutaleka					

Triest, 1881. április 9-én.

Az „Assicurazioni Generali“ igazgatósága:
 Morigio G. — Pesaro Mauregonato J. — Amb. di S. Ralli — V. di S. Segré.
 — Dr. Calabi R. — Gidon G. — Goldschmiedt L. — Levi A. A. — Todros E.
 Besso M. vezér-titkár.

2. Biztosítások a megérés esetére az elhalasztott életjáradékok hozzászámításával.		forint	kr	forint	kr
A tartalékalap átvitele 1879-ből					
A tartalékalapnak 5 százalékos kamattal					
Díjak és illetékek					
Kifizetett esedékes tőkék					
Törlesztések visszavásárlások és visszadott díjak					
Tőke és 808 forint 20 kr. évi járadék után					
1881-re átvendő díjtartalék 12,020,992 forint 23 kr. biztosított tőke és					
15,042 forint 11 kr. évi járadék után biztosítva 7413 bárcára					
Főössleg					

3. Feltétlen életjáradék.		forint	kr	forint	kr
Átvitele az 1879. tartaléknak, biz. 157,805.29 kr. évi életjárad. 637 bárcán					
Enek 4 százalékos kamattal					
Befiz. tőkék és illetékek 24 életjárad. szerződés után. Életjárad. kifiz.					
Visszaváltások					
1881-re átvendő tartalék bizt. 148,785.94 kr. életjáradék után 622 bárcára					
Főössleg					

A B. mérleg nyereség- és veszteség-számlája.		forint	kr	forint	kr
Életbiztosítások halálesetre					
Biztosítások megérési eseteire és elhalasztott életjáradékok					
Feltétlen életjáradékok					
Provisió és költség					
Orvosi tiszteletdíjak					
Nyeresémény					
Ebből levonva az alapez. értelm. 10 százalékos a nyeresémény-tartalék jav.					
Tiszta nyeresémény					

TARTOZÁS.		forint	kr	forint	kr
1. Alapötke					
2. Az A. leszámolás nyeresémény-tartaléka					
Ugyanaz a B. leszámolásnál					
3. Tartalékalap az értékpapírok értékingadozására					
Rendelkezésre álló rendelkezési nyeresémény tartalék					
4. Tartalékalap kétes követeléseikért					
5. Díjtartalék az A. leszámolás még 1880. december 31-én folyó biztosítására:					
a) tűzbiztosításra					
b) tengeri és szállítási biztosításra					
6. Díjtartalék a B. leszámolás még 1880. december 31-én folyó biztosítására:					
a) halálesetre					
b) megérési esetre és elhalasztott életjáradékokra					
c) feltétlen életjáradékokra					
7. Tartalék, bejelentett, de még december 31-ig le nem számolt kártérítések:					
a) tűzbiztosítási ágazat					
b) tengeri és szállítási biztosítási ágazat					
c) jéghár-elleni biztosítási ágazat					
d) életbiztosítási ágazat					
8. Osztlék-alap az életbiztosításra nyereséményrésztel					
9. A tontin-osztályok vagyona kamatbiztosítás-al					
10. A hivatalnokok nyugdíjpénztárának vagyona					
11. A hivatalnokok ellátási-pénztárának vagyona					
12. Maradvány a visszbiztosítók számláiból					
13. " az intézet főkönyveinek számláiból					
14. Különböző hitelintézetek					
15. Rendes osztlék a részvényesek számára					
Feltöltésdíjak					
16. A két igazgatóság részletéke					
17. Nyeresémény-főössleg az 1881-ki átvitelhez					

(13.)

HIRDETÉS.

(3-3.)

A „Magyar-francia biztosító részvény-társaság“ alóli vezérügynökségének van szerencséje a n. é. közönséget az idei közelgő jégbiztosítási idény alkalmából azon különös figyelemre méltó megjegyzéssel értesíteni, hogy az általa képviselt „Magyar-francia biztosító részvény-társaság“ a mezei termények jégkár elleni biztosítását a n. é. közönség érdekeinek kellő méltánylásával, eddig még egyetlen hason intézet részéről sem nyújtott tetemes előnyökkel hajlandó eszközölni.

Ugyanis rendes díjaiból a takarmánynövények, kukorica, buza, rozs, árpa, zab, hüvelyes vetemények, cukkorrépa, burgonya, repce, tatárka, köles, lóheremag, répamag, mindenféle magvak, zöldség, fonó-növények, más s minden más kereskedelmi növények biztosításánál **50 százalékot vagyis azok felét, míg a dohány, komló és szőlő biztosításánál 20 százalékot azaz rendes díjai 5-ét a biztosító félnek elengedi**, tehát azon kedvezményben részesíti, hogy míg a n. é. biztosító közönség eddigelé csak a teljes díjak megfizetésével volt képes terményeit biztosítani, ezen célját a Magyar-francia biztosító részvény-társaságnál eddigi költségeinek 50 százaléka, illetve 20 százaléka megtakarításával is elérheti. Társaságunk e mellett a tüzbiztosítási ágazatban is jelentékeny kedvezményeket ad és pedig:

Az épületek biztosításánál

- a) a legolcsóbb díjtételek alkalmazása mellett uradalmak, egyházak, testületek és erkölcsi személyek részére 10% díjelengedést;
- b) több éves biztosításoknál, évenkénti díjfizetés mellett, a hatodik év ingyen kedvezményül;
- c) ha a díj egyszerre előre fizettetik, már az ötödik évi biztosítás ingyen adatik.

Társaságunk igen tetemes alaptőkéjén kívül különösen solid kezelési elvei által kíván a n. é. közönségnek mindjárt működése kezdetén kezesseget nyújtani arra nézve, hogy előforduló kárait a leggyorsabban és méltányosabban leendő képes rendeztetni és kifizettetni.

Felhívjuk végül a biztosító közönséget, hogy biztosításai eszközése végett egyenesen hozzánk, vagy pedig vidéki ügynőinkhez fordulni sziveskedjék — s megemlítjük, hogy bármilyen biztosítási ügyben írás-, vagy szóbeli felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgálunk.

A „Magyar-francia biztosító részvény-társaság“ kolozsvári vezérügynöksége.

K. Biasini Domokos. Iroda: bel-magyarutca 9. szám.

Piaczi árak.

A heti vásár			Egy hectoliter vagy meternázsa*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja		tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	szóna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n												
Beszterozo	majus 3		800	600	—	—	250	350	350	140	320	36
Brassó	majus 6		800	560	550	300	190	330	300	—	245	44
Osik-Szereda	majus 4		800	—	525	360	300	450	220	80	200	36
Décs	majus 3		1400	1100	700	440	430	540	560	300	500	40
Déva			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros	majus 7		700	625	525	—	130	325	325	180	300	40
Fogaras			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós	april 30		1000	—	560	500	260	500	330	100	160	40
Kolozsvár	majus 5		820	—	620	—	250	350	240	240	350	46
M.-Vásárhely	majus 5		1000	900	880	640	240	400	300	180	450	44
Nagy-Enyed	majus 5		1040	800	750	—	125	350	360	200	260	44
N.-Szeben	majus 3		800	600	560	450	240	340	180	100	300	44-48
Szeben	majus 5		700	500	530	400	230	330	200	—	180	40
S.-Sz.-György			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Rógen	majus 5		825	620	600	—	257 1/2	360	360	220	270	40
Sz.-udvarhely	majus 3		800	650	550	—	250	400	260	60	220	40

*) A csillaggal jelelt árak meternázásra értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtatathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.											
A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.